

Miljø- og Fødevarerminister Eva Kjer Hansen

cc: Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

Stege, den 16. november 2015

Kommentarer til ministerens besvarelse af spørgsmål nr. 35 (alm.del)

Vi henviser til ministerens besvarelse af spørgsmål nr. 35 (alm.del) dateret den 2. november 2015. Ministeren kommenterer i sin besvarelse spørgsmål stillet af Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller i en henvendelse til bl.a. Miljø- og Fødevarerudvalget.

Vi tillader os at komme med nogle kommentarer til ministerens besvarelse.

Det er godt, at ministeren er klar over, at nuværende og kommende naboer til vindmøller oplever, at de gældende støjregler for vindmøller ikke yder naboerne beskyttelse. Det er også godt, at reglerne er genstand for drøftelser i forligskredsen, at ministeren ønsker, at der foretages målinger i naboernes huse ved forskellige vindforhold, og at der er igangsat undersøgelser, som skal belyse konsekvenserne af mulige ændringer af bekendtgørelsen.

Vi kan dog ikke lægge skjul på, at vi er bekymrede over at læse, at det er *konsekvenserne* af nødvendige ændringer, som tilsyneladende skal have lov til at diktere, hvilke ændringer som faktisk bliver foretaget.

Vi håber, at ministeren og forligskredsen også er bevidste om konsekvenserne af *ikke* at foretage nødvendige ændringer i bekendtgørelsen. Flere og flere mennesker skal leve som naboer til store vindmøller i takt med, at der stilles flere vindmøller op. Mange af disse vil opleve store gener ved naboskabet og over tid måske udvikle helbredsskader. Bekendtgørelsen indeholder ingen regulering af afstand eller støj fra vindmøller i forhold til eksisterende virksomheder. Dette lider medarbejdere og virksomheder under, og flere vil komme til at gøre det i fremtiden. Den nuværende bekendtgørelse og dens vejledning tillader, at der dispenseres fra næsten al naturlovgivning, og vi ofrer stadig flere smukke og værdifulde landskaber til opstilling af vindmøller. På sigt vil dette få stor negativ indflydelse på vores oplevelse af den danske natur.

Vi tillader os at anbefale, at ministeren og forligskredsen også overvejer betydningen for deres troværdighed og ansvar, hvis man vælger at sidde kritikken af en så åbenlyst mangelfuld og fejlbehæftet bekendtgørelse overhørig.

I ministerens besvarelse fastholdes, at bekendtgørelsen indeholder bindende grænser for støj, at der ikke kan foretages målinger af lavfrekvent støj i naboernes huse, fordi baggrundsstøjen forstyrrer for meget, og så skriver hun, at det ikke er lovligt uden anmeldelse til kommunen at ændre vindmøllens indstilling på en måde, der forøger den udsendte støj.

Dette vil LNTK imidlertid anfækte:

De såkaldt bindende grænser for støj gælder kun ved vindhastigheder på 6 og 8 m/s. I tilfælde af fx høje hyletoner ved høje vindhastigheder, har kommunen ingen lovhemmel til at gribe ind.

Det samme gælder, hvis kommunen, i dens tilladelse til at opstille møllerne, har forudsat, at møllerne skal køre i støjdampt modus. Også her gælder kravet om støjdampt kun ved 6 og 8 m/s. De færreste kommuner er på forhånd opmærksomme på dette. Det er ministeren åbenbart heller ikke! Ikke desto mindre har Miljøstyrelsen bekræftet, at det er sådan, overfor bl.a. Holbæk Kommune (se vedhæftede referat af møde mellem Holbæk Kommune og Miljøstyrelsen). Ved andre vindhastigheder kan møllerne "slippes løs" helt lovligt, og uden nogen krav om anmeldelse til kommunen.

Afstandskravet til naboer på kun 4x møllehøjden medfører, at mange møller opstilles på nøjagtig denne afstand, selv om de ikke kan overholde støjgrænserne, når de står så tæt på naboerne. Det er helt almindeligt, at en eller flere vindmøller i en vindmøllepark forudsættes at køre i støjdampt modus for (teoretisk) at kunne overholde støjgrænserne.

Det er således et stort problem, at møllerne i realiteten kun kører i støjdampt modus ved 6 og 8 m/s, og at bekendtgørelsen tillader dem at overskride støjgrænserne ved alle andre vindhastigheder.

Flere naboer til store vindmøller har fået foretaget målinger af den lavfrekvente støj i deres huse. Det er sket med AAUs nye måler for lavfrekvent støj. Målingerne viser store overskridelser af støjgrænsen på 20 dB, med niveauer på helt op til 25 - 32 dB. Der måles inde i huset. Ved målingerne frembringes en frekvensanalyse, og herigennem kan man i de allerfleste tilfælde identificere støjen fra vindmøllerne. I de fleste tilfælde er det således ikke nødvendigt at standse møllerne eller måle baggrundsstøjen særskilt.

I forbindelse med støj fra virksomheder (ikke vindmøller), måler man den indendørs lavfrekvente støj. Når man foretager målingen, slukker man naturligvis *ikke* for virksomheden for at måle baggrundsstøjen. Og der tillades *ingen* overskridelser af grænsen på 20 dB i dette tilfælde; der tillægges *ingen* sikkerhedsmargin på 2 dB, som man gør, når man oven i købet beregner den lavfrekvente støj fra vindmøller med en i forvejen særdeles vindmøllevenlig beregningsformel. Ved virksomheder kan man altså godt måle, og en overskridelse af støjgrænsen er en overskridelse, og skal udbedres. *Det samme bør selvfølgelig gælde for vindmøller.*

Ministeren skriver, at DASAM og AAU blev hørt i forbindelse med revisionen af vindmøllebekendtgørelsen i 2011. DASAM og AAU indsendte begge høringssvar i forbindelse med revisionen, men disse fik ingen som helst indflydelse. AAU blev inviteret med i arbejdsgruppen omkring bekendtgørelsen, men valgte at trække sig ud, da de ikke kunne stå inde for det faglige grundlag.

DASAM anbefaler en grænse for almindelig støj på 35 dB, fordi undersøgelser fra primært Sverige og Holland har vist, at antallet af generede personer stiger voldsomt ved højere støjniveauer. DASAM anbefalede også, at Sundhedsstyrelsen foretog en sundhedsfaglig vurdering af effekterne ved at introducere flere tusind store vindmøller i Danmark. Dette skete ikke. Kopi af høringssvaret er vedhæftet.

AAU har i deres høringssvar påpeget flere fejlbehæftede forhold omkring bl.a. det valgte lydisolationsstal. Vi vedhæfter høringssvaret i dets helhed, og fremhæver her følgende punkter:

- Det er urimeligt at benytte et isolationstal, som tillader overskridelser i 33% af husene. Miljøstyrelsen har i andre sammenhænge benyttet et isolationstal, som tillader overskridelser i kun 10% af husene. Det samme isolationstal bør selvfølgelig også benyttes for vindmøller. (Vores kommentar: Det er meget lidt tillidvækkende, at Jesper Mogensen fremsendte to bekendtgørelser til underskrift af ministeren, med to forskellige isolationstal, og med en opfordring til, at de skulle signeres med en uges mellemrum, hvilket også skete. En visualisering af de to forskellige isolationstal er vedhæftet.)
- Det er en systematisk fejl i isolationsmålingerne, at det kun er facaden, som er eksponeret med støj, og ikke hele huset. Ved vindmøller kommer støjen ovenfra og hele huset eksponeres, inkl. taget.
- Det er en systematisk fejl, at alle isolationsmålinger er lavet med lukkede vinduer.
- Det bør sikres, at møllernes elektroniske styring ikke udnyttes til at holde støjen lav lige præcis ved de vindhastigheder, hvor der stilles krav.
- Der har bredt sig en tendens til, at der stilles møller op, som kun kan overholde støjkravene, hvis de kører i effektbegrænset indstilling (støjdæmpet modus). Det bør præciseres, at møllerne efterfølgende kun må køre i den indstilling, hvori de er støjgodkendt.

AAU opsummerer, at fejlkilderne summerer til op til 10 dB, hvilket efterfølgende målinger har bekræftet at er tilfældet.

Der er et stort behov for en revidering af bekendtgørelsen, og vi opfordrer ministeren til at sørge for, at der foretages et ærligt og oprigtigt arbejde denne gang, så alle kan have tillid til loven.

Venlig hilsen

Tone Brix-Hansen
Formand

Karsten Drøjdal
Næstformand

Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller
www.stilhed.eu